

al vizualului care este Philippe Genty sau aflând cum s-a impus Matei Vișniec drept autor francez pe scenele din patria lui Molière, începând cu acea primă montare, la Teatrul Celestine din Lyon, despre care povestește semnatarul ei, Pascal Papini. Cel mai amplu capitol este despre Festivalul de la Avignon. Și pe bună dreptate, când ai avut norocul să te apropii de acest „paradis teatral estival”! Oltița Cântec ne oferă un scurt istoric al lui, descrierea celor două secțiuni patronate de Bernard Faivre d'Arcier (cea oficială) și Alain Leonard (*off-ul*), imaginea „beției” de spectacole, cu focalizarea unor participanți iluștri ca Pina Bausch, dar și pe aceea nu mai puțin fascinantă a publicului. În capitolele intitulate „Mozaic nordic” și „În regatul Danemarcei”, ne spune cum este „Acasă la Hamlet”, ne „dezvăluie” „secrete” manageriale și repertoriale, într-un dialog cu Paul Koch, proprietarul producător al singurei instituții de spectacol private din Scandinavia – Teatrul Muzical Vejle – ori, în altul, cu Jukka Pekka Pojunen, consilier artistic la Teatrul Național din Helsinki, și nu uită să ne amintească, printr-un viu portret, că aceleași arii geografice și spirituale îi aparține și un om de teatru excepțional ca Eugenio Barba; în timp ce capitolul „Teatrul în Peninsula Italică” ne apropie atât de „miticul” Piccolo Teatro și al său creator Giorgio Strehler, cât și de farmecul carnavalului venețian. În sfârșit, „Teatrul în Lumea Nouă” ne poartă, între altele, pe Broadway, la celebrul La MaMa, ne înfățișează „legenda vie a dansului contemporan” care este Merce Cunningham și pe „copilul teribil” al Canadei, Robert Lepage, creatorul unui domeniu artistic guvernat de sincretismul contemporan și de har.

Sunt doar câteva „teme” din acest *puzzle* care respiră cu fiecare secvență a sa admirație și prețuire pasionată pentru o artă mereu proaspătă prin forța de a-și clădi pretutindeni chipuri noi care, „pentru că trebuia să poarte un nume”, i s-a spus teatru...

Corina HERGHELEGIU

Muzele orfane

În ultimul timp, dramaturgia străină a „invadat” din plin spațiul teatral românesc. Apar tot mai multe traduceri, unele fiind montate cu succes de regizori cunoscuți.

Frenesia căutărilor de noi piese interesante, actuale, incitante, îi face pe dramaturgi, traducători să vină în întâmpinarea artiștilor cu o gamă largă de piese, respectiv traduceri din dramaturgia contemporană.

Un eveniment, căruia merită să-i dăm o mai mare importanță decât cea acordată la lansarea lui, este volumul de dramaturgie québecheză intitulat *Muzele orfane*. Cartea face parte din colecția „Teatrul de ieri și de azi”, un proiect editorial coordonat de Zeno Fodor, care împreună cu Aurel Ștefănescu semnează și traducerea cărții scoasă la Editura „Viitorul Românesc”, 2004.

Cu prilejul lansării, a avut loc și un spectacol-lectură incitant și convingător, *Muzele orfane* de Michel Marc Bouchard, prezentat de actorii Teatrului Național

din Târgu Mureș, Compania „Liviu Rebreanu“, din distribuție făcând parte Marinela Popescu, Elena Pura, Liviu Pancu și Bianca Fărcaș.

Volumul cuprinde cinci piese de teatru, fiecare având la sfârșit scurte informații biobibliografice despre autori și, la final, un mic istoric al teatrului profesionist québechez, care din cauza cenzurii severe a Bisericii catolice, ia ființă abia prin anii '40 ai secolului XX, însă are o evoluție destul de rapidă, ajungând la un număr de peste două sute de companii de teatru în doar jumătate de secol.

Cele cinci piese de teatru cuprinse în carte tratează diverse probleme din actualitatea québecheză. În *Bousille și cei dreapți* de Gratien Gélinas se derulează o dramă psihologică și, în același timp, realistă, ce ne aduce în prim plan mizeria umană purtând masca unei false cucernicii. Piesa ne îndeamnă să reflectăm și să luptăm împotriva nedreptății, vulgarității și ne supune unui viguros examen de conștiință. Marcel Dube în *Frumoasele duminici* reliefează o lume de parveniți, bogați material, goi și săraci pe dinăuntru, care încearcă cu disperare să se regăsească în originea lor și să se salveze spiritual. Carole Frechette, în *Șapte zile*, ne amintește că speranța nu moare niciodată, iar Wajdi Mouawad, în *Incendii*, ne spune că atât frumosul cât și urâtul fac parte din viața noastră de zi cu zi.

Teatrul québechez a evoluat și s-a orientat mereu spre prezent, la început afirmându-se ca o identitate colectivă, ulterior concentrându-se asupra problemelor individului și complexității sale psihologice, aceasta răspunzând în general orientărilor teatrale moderne.

O carte binevenită și utilă atât pentru specialiști cât și pentru iubitorii de dramaturgie, permițând lărgirea orizontului de cunoștințe despre tipul de teatru practicat și pe alte meridiane decât cele românești.

„Reunind un set de studii și eseuri dedicate teatrului contemporan, volumul de față, adresat atât creatorilor cât și publicului larg, propune revizitarea sistematică a câtorva teme cu atât mai importante cu cât, la acest început de secol, ele par tranșate de pulsuniile și curentele esteticii teatrale a secolului tocmai încheiat. Relațiile dintre teatrul și literatura erei informatice, dintre teatrul și suportul său dramaturgic, dintre teatru și cinematograf (azi, la rândul său, luptându-se să supraviețuiască și să-și redefiniească identitatea și strategiile în raport cu artele video și cu tehnologiile computerizate), dintre teatru și discursurile criticii de specialitate, dintre teatru și condiția omului contemporan (mai ales în palierul filosofic al tragicului) sunt interogate și supuse unei investigații profunde și atente.“

(Ceea ce am reprodus aici de pe coperta a IV-a a volumului recent apărut în „Biblioteca Teatrul Imposibil“ ne determină să vă promitem o recenzie în numărul viitor al revistei noastre.)

